

Ministerul Educației și Cercetării
Inspectoratul Școlar Județean Dolj
Colegiul Național „Carol I”
CONCURSUL JUDEȚEAN DE LIMBA ȘI
LITERATURA ROMÂNĂ

„POPAS PRINTRE CUVINTE”

Ediția I

Etapă județeană: 15 martie 2025

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență _____	

Loc. _____	Jud. _____
Înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori	Semnătura
_____	_____
_____	_____

PROBĂ SCRISĂ
Subiecte pentru clasa a IV-a

- *Toate subiectele sunt obligatorii.*
- *Timpul de lucru este de 90 de minute.*
- *Se acordă 10 puncte din oficiu.*

Citește cu atenție textul pentru a putea rezolva cerințele legate de acesta, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

Într-un oraș din America, trăia împreună cu mama ei o fetiță neagră pe care o chema Neuși. Mama ei spăla vasele la un restaurant și venea noaptea târziu. Neuși o aștepta pe mama ei până se întorcea de la lucru. În casă era frig. Sub dușumea forfoteau șobolanii și lui Neuși îi era frică de ei. Într-o noapte, șobolanii furară pantofiorul stâng al Neușei. Fetița îl căută împreună cu mama ei multă vreme, dar nu-l găsiră nicăieri. Dimineața, Neuși își încălță pantofiorul drept și începu să plângă.

— Cum am să umblu acum desculță ?

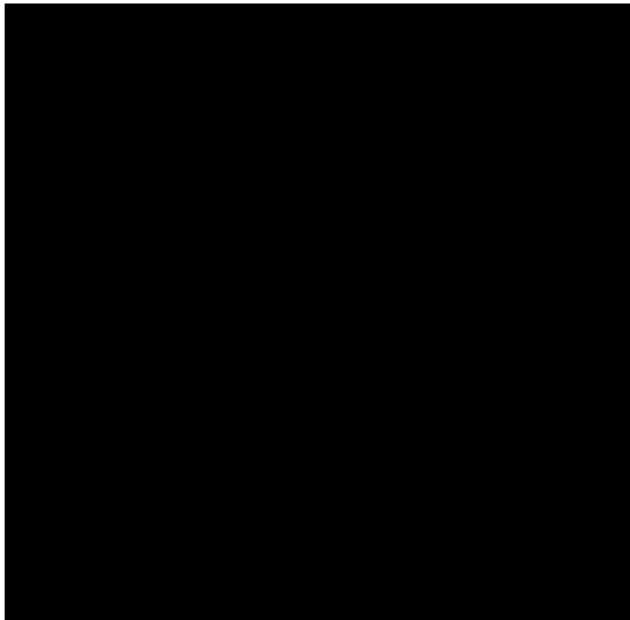
Mama oftă din greu:

— Nu plânge, fetița mamei. Îl voi ruga pe stăpânul meu să-mi dea leafa pe o săptămână înainte și dacă-l voi îndupleca, îți voi cumpăra alți pantofiori. Neuși sări în sus de bucurie.

— Mămică, atunci cumpără-mi pantofiori roșii, așa cum avea fetița aceea frumoasă, pe care am văzut-o când am fost cu tine în parc.

— Nu știu fetița mea, dacă îmi vor ajunge banii. Pantofiorii aceia sunt atât de scumpi !

Dar Neuși o ruga atât de frumos să-i cumpere pantofiorii roșii, încât mama îi promise. Duminică porniră împreună în oraș. S-au oprit în fața unei prăvălii. În dosul vitrinelor sclipitoare erau înșirate ghetete și pantofi.

— Mamă, mamă, uite pantofiorii roșii, strigă deodată Neuși. Hai să intrăm mai repede. În prăvălie, nimeni n-o luă în seamă pe negresă și pe fetița ei. Doi vânzători încercau o pereche de ghete unui băiat îmbrăcat într-un costum de sport, iar ceilalți stăteau de vorbă. Într-un târziu, mama se hotărî să-i roage:

— Iertați-mă, nu mi-ați putea arăta niște pantofiori roșii pentru fetița mea ?

Vânzătorul se apropie supărat :

— Asta-i marfă scumpă, spuse el. Ai destui bani pentru astfel de pantofi ?

— Da, domnule, stăpânul mi-a dat leafa pe o săptămână înainte. Numai atunci vânzătorul puse pe tejghea o pereche de pantofiori roșii. Erau atât de noi, luceau atât de frumos și miroseau a piele. Neuși începu să bată din palme.

Vânzătorul se încruntă și murmură printre dinți :

— Încearcă-i.

Dar el nu-i încălță pantofiorul pe picior, așa cum ar fi făcut cu alți cumpărători. Neuși și mama ei aveau pielea neagră, și pentru cei cu piele neagră, vânzătorii nu se osteneau. Mama se așeză în genunchi în fața fetiței și începu să-i încalțe pantofiorii roșii. Dar ce nenorocire! Pantofiorii erau prea mici.

— Nu aveți cumva o pereche mai mare ? întrebă mama. Vânzătorul o privi prin ochelari.

— Mai mari ? Avem, numai că trebuie să cumperi și perechea pe care ai încălțat-o.

— Să iau și perechea asta ? Dar pentru ce ? Dar pantofii ăștia sunt mici pentru fetiță. Vânzătorul împacheta netulburat, pantofiorii.

— Fetița i-a încercat și cine o să încalțe niște pantofi pe care i-a pus în picioare un copil de negru. Ești obligată să-i iei perechea asta.

Mama se uită disperată la ei.

— Vai de mine! Dar n-am bani decât pentru o singură pereche. Va să zică fetița mea va rămâne fără pantofi! Auzind acestea, Neuși începu să plângă cu sughituri. Mama se apropie de stăpânul prăvăliei.

— Domnule, dați-mi voie să nu cumpăr acești pantofi, îl rugă ea sfioasă —fetița n-a încercat decât unul. Nu am nici un cent mai mult, domnule... ăștia sunt bani munciți. Patronul văzând în fața sa o negresă, făcu plictisit cu mâna.

— Nu vreau să păgubesc din cauza ta, spuse el morocănos.

Această discuție a fost auzită de un alt cumpărător, un om în salopetă de muncitor. El se aplecă spre Neuși și-i mângâie căpșorul.

— Nu mai plânge, fetiță mică ! Apoi, întorcându-se către mama Neușei, îi spune:

—Dați-mi mie pantofiorii aceștia. Vor fi tocmai buni pentru fetița mea. Dumneata vei putea cumpăra alți pantofiori pentru copilul dumitale. Eu unul, știu ce înseamnă banii munciți. O salută pe mama Neușei, plăti pantofii și luând pachetul la subțioară, ieși din magazin.

Neuși se întoarse fericită acasă. La fiecare pas pantofiorii cei noi scârțâiau și Neușei i se părea că pantofiorii vorbesc. Iar mama ei nu-l putea uita pe omul îmbrăcat în salopetă de muncitor.

(Nina Calma - „*Pantofiorii roșii*”)

1. Care este numele fetei din poveste?
a) Nuși; b) Ana; c) Neuși; d) Ioana.
2. Ce s-a întâmplat cu pantofiorul stâng al Neușei?
a) a fost pierdut; b) a fost furat de șobolani;
c) a fost dăruit unei prietene; d) a fost cumpărat de un alt cumpărător.
3. Cum au reacționat vânzătorii când mama Neușei a cerut pantofiorii?
a) au fost prietenoși; b) le-au invitat să plece;
c) au râs de ele; d) au ignorat-o pe mamă.
4. Cum a reacționat mama Neușei când a aflat că trebuie să cumpere ambele perechi?
a) s-a entuziasmat; b) a fost furioasă; c) a fost disperată; d) a plecat fără pantofi.
5. Cine a intervenit în ajutorul Neușei și al mamei?
a) un alt cumpărător; b) patronul; c) un trecător; d) un alt patron.
6. Cum este descrisă reacția vânzătorului față de Neuși și mama ei?
a) educativă; b) indiferentă și nepoliticoasă; c) amabilă și înțelegătoare; d) prietenoasă.
7. Cuvântul care nu are sens asemănător pentru „*prăvălie*” este:
a) dugheană; b) magazie; c) chioșc; d) magazin.
8. Cuvântul cu sens opus pentru „*morocănos*” este:
a) mohorât; b) mofturos; c) monoton; d) hazliu.

9. În povestea „Pantofiorii roșii”, ordinea corectă a evenimentelor este ?

1. Neuși primește pantofiorii doriți.
2. Mama ei promite să-i cumpere pantofiori roșii.
3. Un muncitor cumpără pantofiorii care i-au fost mici fetei.
4. Patronul și vânzătorii magazinului se poartă indiferenți cu Neuși și mama sa.
5. Neuși își pierde un pantofior.

- a) 2,4,5,3,1; b) 5,4,2,3,1; c) 5,4,2,1,3; d) 5,2,4,3,1.

10. Cum contribuie povestea la înțelegerea problemelor sociale?

- a) arătând cum să faci pantofi;
- b) descriind o aventură;
- c) expunând discriminarea și bunătatea;
- d) încurajând cumpărăturile.

11. Enunțul „*Într-o noapte, șobolanii furară pantofiorul stâng al Neușei.*” conține:

- a) două substantive comune la numărul plural, un substantiv la numărul plural, un substantiv propriu, un verb și un adjectiv;
- b) patru substantive comune la numărul singular, un substantiv propriu, un adjectiv și un verb;
- c) două substantive comune la numărul singular, un substantiv la numărul plural, un substantiv propriu, un verb și un adjectiv;
- d) trei substantive comune la numărul singular, un substantiv propriu, un adjectiv și un verb.

12. Câte cuvinte cu greșeli s-au strecurat în textul de mai jos?

Când s-a înoptat, Neuși și-a pierdut pantofioru stâng. Neuși și-a dorit cu ardoare săi cumpere Mama ei pantofiorii roși pe care îi văzuse în vitrină. Din păcate, vânzătorul nă trata cu respect de cât pe cel care avea culoarea pielii albă. Pe fetiță și mama ei le privi prin ochelari să-i. Tristețea fetei se împrăștie când un om îmbrăcat în salopetă de muncitor a loat pantofii probați de fetiță.

- a) 15 b) 12 c) 14 d) 13.

Succes!